

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123408180
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:6123408180.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 17Csp/3/2024

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava - Ružinov, IČO: 35 697 270, právne zastúpený: Bobák, Bollová a spol. s r. o., so sídlom Tomášikova 28, 821 01 Bratislava-Ružinov, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 951,38 EUR s príslušenstvom takto

rozhodol:

2 17Csp/3/2024

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 467,38 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 467,38 EUR od 02.10.2022 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

9 17Csp/3/2024

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 02.10.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 951,38 EUR s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel zmluvy č. D. D. D., v zmysle ktorých vypožičal žalovanému SIM karty. Žalovaný nezaplatil riadne a včas cenu za poskytnuté telekomunikačné služby spolu vo výške 103,54 EUR, čím porušil zmluvné povinnosti a v zmysle dodatkov k zmluvám je povinný zaplatiť zmluvné pokuty spolu vo výške 484 EUR (zmluvnú pokutu 384 EUR na základe dodatku k zmluve č. D. a zmluvnú pokutu 100 EUR na základe dodatku k zmluve č. D.). Žalovaný totiž nedodrжал viazanosť po dobu 24 mesiacov. Zároveň si žalobca uplatňoval neuhradené splátky predstavujúce kúpnu cenu za telekomunikačné zariadenie na základe splátkovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.04.2022, a to v sume 363,84 EUR. Žalovaný neuhradil 24 splátok po 15,16 EUR. Žalobca poskytol žalovanému aj dodatočnú lehotu na plnenie, pričom úrok z omeškania si uplatnil vo výške 5 % z dlžných súm, a to od 02.10.2022, ktorý predstavuje deň po uplynutí dodatočnej lehoty na plnenie.

2. Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom sp. zn. 6Up/1555/2023 zo dňa 10.10.2023 žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Žalovanému sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť a žalobca požiadal o pokračovanie v konaní na príslušnom súde, preto bola predmetná právna vec postúpená tunajšiemu súdu.

3. Keďže sa súdu nepodarilo ani vykonaným šetrením zistiť skutočný pobyt žalovaného a doručiť mu žalobu do vlastných rúk, súd žalobu doručil žalovanému postupom podľa § 116 ods. 2 CSP. Oznámenie o podanej žalobe bolo zverejnené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu dňa 23.02.2024. Žalovaný si žalobu neprevzal. V zmysle § 116 ods. 2 CSP sa žaloba považuje za doručенú dňa 10.03.2024. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

4. Podľa § 297 písm. b) CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

5. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský spor podľa § 290 CSP, keďže sa jedná o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

6. Keďže v danej veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 EUR, súd v súlade s § 297 písm. b) CSP prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania.

7. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo v súlade s § 219 ods. 3 CSP oznámené vyvesením na úradnej tabuli a webovej stránke tunajšieho súdu dňa 11.03.2024.

8. Súd sa oboznámil s obsahom celého spisu a vychádzajúc z nesporných skutkových tvrdení žalobcu a listinných dôkazov predložených spolu so žalobou zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalobca uzavrel so žalovaným 27.04.2022 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. D. s účastníckym programom E. F. G.. K predmetnej zmluve strany sporu uzavreli dňa 27.04.2022 aj Dodatok č. XXXXXXXXX, predmetom ktorého bola okrem aktivácie účastníckeho programu aj dohoda o predaji zariadenia F. E. F. H. XX E. za kúpnu cenu 365 EUR. Napokon 27.04.2022 uzavreli strany sporu aj Dohodu o splátkach č. D., v ktorej sa dohodli na zaplatení kúpnej ceny uvedeného zariadenia tak, že prvú časť 1,16 EUR zaplatí žalovaný bez zbytočného odkladu po uzatvorení dohody a zvyšnú časť kúpnej ceny vo výške 363,84 EUR zaplatí v 24 splátkach po 15,16 EUR.

10. Dňa 27.04.2022 žalobca uzavrel so žalovaným aj Zmluvu o poskytovaní verejne dostupných služieb cez pevné pripojenie č. D.. K tejto zmluve strany sporu toho istého dňa uzavreli Dodatok č. XXXXXXXXX, predmetom ktorého bola okrem dohody o aktivácii účastníckeho programu B. F. XX I. aj dohoda o predaji koncového telekomunikačného zariadenia J. H. K. C. za kúpnu cenu 29 EUR.

11. V bode 2.5. Dodatku k zmluve č. D. v sa uvádza: „Účastník si je vedomý, že MT je mu predávaný za Kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa Účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj na prípadný obsah Prílohy č. 1 Dodatku (pokiaľ je súčasťou Dodatku takáto príloha), by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT). V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa Strany dohodli, že Účastník je povinný Podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne:

a) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči Podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku), alebo

b) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v článku 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia Služby prostredníctvom SIM karty alebo Účastník poruší svoju povinnosť nedoručiť Podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti

Zmluvy a / alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti (za porušenie tejto povinnosti sa v súlade s ustanoveniami článku 2 bodu 2.3 písm. a) tohto Dodatku nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 452/2021 Z. z. v platnom znení alebo z dôvodov pre odstúpenie od zmluvy stanovených iným platným právnym predpisom), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 384 EUR , pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na túto zmluvnú pokutu, vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta (resp. v prípade, že sa výška zmluvnej pokuty počas doby viazanosti postupne znižuje, platí toto ustanovenie pre zmluvnú pokutu, v jej výške, ako je táto stanovená pre obdobie prvého mesiaca doby viazanosti) predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH a Kúpnu cenou tj. kúpnu cenou s DPH, za ktorú Podnik predal MT Účastníkovi. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak zmluvná pokuta dohodnutá v predchádzajúcich ustanoveniach tohto bodu vo svojej výške platnej pre prvý mesiac doby viazanosti (ktorá je uvedená na začiatku textu v kolónke tvoriacej súčasť tohto bodu), je nižšia, ako šesťnásobok sumy, uvedenej v článku 2 v bode 2.2 písm. b) tohto Dodatku, Podniku vznikne v prípade, že Účastník poruší svoju zmluvnú povinnosť podľa písmena a) alebo b) tohto bodu, voči Účastníkovi právo na uhradenie zmluvnej pokuty vo výške rovnajúcej sa šesťnásobku sumy uvedenej v článku 2 v bode 2.2 písm. b) tohto Dodatku a Účastník je túto zmluvnú pokutu Podniku povinný zaplatiť, pričom v takom prípade sa neaplikuje suma zmluvnej pokuty stanovená v kolónke tvoriacej súčasť tohto bodu. V prípade, že (i) Podniku vznikne právo na zmluvnú pokutu podľa predchádzajúcej vety tohto bodu a zároveň (ii) v kolónke tvoriacej súčasť tohto bodu je stanovené, že výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa pravidiel uvedených v texte obsiahnutom v kolónke znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, platí, že výška zmluvnej pokuty, ako je táto stanovená v predchádzajúcej vete, sa bude znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, a to podľa rovnakých pravidiel, ako sú pravidlá stanovené pre znižovanie výšky zmluvnej pokuty uvedené v texte v kolónke tvoriacej súčasť tohto bodu. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku).“

12. Obdobne v Dodatku č. XXXXXXXXX zo dňa 27.04.2022 k zmluve č. D. je v bode 2.5. dojednanie, cit.: „Účastník si je vedomý, že Zariadenie je mu predávané za kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou Zariadenia a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny Zariadenia, ako aj na prípadný obsah Prílohy č. 1 Dodatku (pokiaľ je súčasťou Dodatku takáto príloha), by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny Zariadenia). V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa Strany dohodli, že Účastník je povinný Podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne:

a) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči Podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči Podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku), alebo

b) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v článku 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia Služby prostredníctvom SIM karty alebo Účastník poruší svoju povinnosť

nedoručíť Podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti Zmluvy a / alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti (za porušenie tejto povinnosti sa v súlade s ustanoveniami článku 2 bodu 2.3 písm. a) tohto Dodatku nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 452/2021 Z. z. v platnom znení alebo z dôvodov pre odstúpenie od zmluvy stanovených iným platným právnym predpisom), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 100,00 EUR , pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na túto zmluvnú pokutu, vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta (resp. v prípade, že sa výška zmluvnej pokuty počas doby viazanosti od určitého okamihu postupne znižuje, platí toto ustanovenie pre zmluvnú pokutu, v jej výške, ako je táto stanovená pre obdobie pred Druhou časťou doby viazanosti) predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou Zariadenia bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH (uvedenou v článku 1 bode 1.2 v kolónke označenej číslom 5) a kúpnu cenou tj. kúpnu cenou s DPH, za ktorú Podnik predal Zariadenie Účastníkovi, (uvedenou v článku 1 bode 1.2 v kolónke označenej číslom 4). Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku).“

13. V oboch dodatkoch je v bodoch 2.3. dojednaná „doba viazanosti“ 24 mesiacov.

14. Žalobca vystavil žalovanému faktúry za služby poskytnuté na základe vyššie uvedených zmlúv, a to:

- faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.05.2022 splatná 20.05.2022 na sumu 46,60 EUR,
- faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.05.2022 splatná 20.05.2022 na sumu 12,94 EUR,
- faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.06.2022 splatná 20.06.2022 na sumu 32,50 EUR,
- faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.06.2022 splatná 20.06.2022 na sumu 11,50 EUR.

15. Žalobca listom – pokus o pokonávku zo dňa 22.08.2022 – vyzval žalovaného na zaplatenie celkovej ceny 1 027,08 EUR pozostávajúcej z neuhradenej ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby v úhrnnej výške 103,54 EUR, zmluvnej pokuty 484 EUR, nezaplatených splátok po splatnosti, ako aj zostávajúcich nezaplatených splátok v sume 363,84 EUR a trov právneho zastúpenia v sume 75,70 EUR . Žiadal, aby žalovaný uhradil svoj dlh najneskôr do 01.10.2022. V predmetnej výške žalobca žalovanému objasnil, že voči nemu eviduje pohľadávku na nezaplatených splátkach kúpnej ceny 45,48 EUR a upozornil ho na zrušenie výhody splátok pri neuhradení aspoň uvedenej čiastky omeškaných splátok.

16. Pred podaním žaloby žalobca ešte raz vyzval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 1 070,02 EUR (istina 951,38 EUR, úrok z omeškania vo výške 42,94 EUR a trovy právneho zastúpenia 75,70 EUR), a to výzvou zo dňa 22.08.2023.

17. Zistený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

18. Podľa § 84 ods. 1 zákona č. 452/2021 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluvou o poskytovaní služieb, vrátane služby prístupu k internetu, sa podnik zaväzuje zriadiť pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať služby.

19. Podľa § 84 ods. 2 zákona č. 452/2021 Z.z. podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy o poskytovaní služieb. Podnik poskytne spotrebiteľovi, mikropodniku, malému podniku alebo neziskovej organizácii obsah uzavretej zmluvy o poskytovaní služieb bezplatne na trvanlivom nosiči;91) to neplatí pre predplatené služby a poskytovanie služieb prostredníctvom verejných prístupových bodov. Ak je zmluva o poskytovaní služieb písomná,92) je možné ju meniť aj inou ako

písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

20. Podľa § 86 ods. 1 písm. a) zákona č. 452/2021 Z.z. podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejne dostupnú službu.

21. Podľa § 86 ods. 4 písm. b) zákona č. 452/2021 Z.z. účastník je povinný platiť za poskytnutú verejne dostupnú službu podľa zmluvy o poskytovaní služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

22. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

26. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

29. Podľa § 588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

30. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

31. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

32. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

33. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

34. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

35. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

36. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

37. Súd mal v spore preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným boli uzatvorené zmluvy o poskytovaní verejne dostupných služieb v zmysle zákona č. 452/2021 Z.z. o elektronických komunikáciách a zároveň kúpna zmluva a dohoda o splátkach, pričom vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy, je nesporné, že predmetné zmluvné vzťahy sú vzťahmi spotrebiteľskými. Žalobca ako dodávateľ pri uzatváraní zmlúv konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzatváral predmetné zmluvy, či ich dodatky so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, dátumom narodenia, rodným číslom, prípadne číslom občianskeho preukazu). Súd teda zastáva názor, že vyššie uvedené zmluvy sú zmluvami spotrebiteľskými, a preto je nutné na nich aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníka, ako aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

38. Na základe zisteného skutkového stavu a s poukazom na citovanú právnu úpravu súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná iba v časti nezaplatenej ceny za poskytnuté služby v úhrnnej sume 103,54 EUR a v časti nezaplatenej kúpnej ceny vo výške 363,84 EUR. Z priložených faktúr je preukázané, že žalobca riadne vyúčtoval žalovanému cenu za poskytnuté služby, ktoré však žalovaný neuhradil. Súd taktiež považoval za preukázané, že žalovaný neuhradil zostatok kúpnej ceny vo výške 363,84 EUR, ktorá bola pôvodne splatná v 24 mesačných splátkach po 15,16 EUR, avšak stala sa v súlade s bodom 2.3. dohody o splátkach zo dňa 27.04.2022 splatnou pre omeškanie s úhradou dojednaných splátok. Preto súd zaviazal žalovaného aj na úhradu predmetnej kúpnej ceny.

39. Keďže žalovaný je s úhradou ceny za poskytnuté služby a úhradou kúpnej ceny v omeškaní, súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie príslušných úrokov z omeškania vo výške súladnej s § 3 ods.

1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba ECB ku dňu splatnosti tej-ktorej faktúry, resp. splatnosti kúpnej ceny bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne), a to z úhrnnej čiastky 467,38 EUR od 02.10.2022, t.j. odo dňa nasledujúceho po dodatočnej lehote na plnenie, až do zaplatenia.

40. Súd však dospel k záveru, že žaloba v časti uplatnenej zmluvnej pokuty nie je dôvodná. Nárok na zmluvné pokuty si žalobca uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní obsiahnutých v dodatkoch, a to konkrétne v zmysle bodov 2.5. dodatkov. Žalobca si nárok na zmluvnú pokutu uplatnil z dôvodu, že žalovaný porušil zmluvné povinnosti, t.j. riadne a včas neuhradil žalobcom vyúčtovanú cenu poskytnutých služieb. Súd zistil, že ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač zmluvy (resp. dodatku) bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Vzhľadom na charakter dojednaní a jeho začlenenie v texte právneho úkonu, nie sú pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednaní účastníkov. O individuálnom dojednaní nemožno hovoriť v prípade, keď zákazník musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť. V danom prípade nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Žalobca ako dodávateľ zmluvné pokuty so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvné pokuty sú dojednané za rovnakých podmienok vo všetkých formulárových zmluvách. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa.

41. V obdobných právnych veciach žalobcu už opakovane rozhodli sudy o neprijateľnosti obdobnej zmluvnej pokute, či už v pevnej, či v regresívnej výške, ak zmluvné dojednanie nezohľadňovalo charakter a závažnosť porušenia povinnosti, ako aj dôležitosť zabezpečovanej povinnosti. Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát apod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov. Rozdiel spočíva aj v tom, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí mobilný telefón a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľa ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu hoci aj v regresívne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zlavy“ pri mobilnom telefóne a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproporčne. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby, ten zjavne ušetrí v rozsahu zníženého objemu dát, hlasovej a nehlasovej spotrebe, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp 12/2022). Ohľadne regresívnej zmluvnej pokuty a jej nedôvodnosti súd poukazuje napríklad na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/89/2019 zo dňa 29.10.2019, 22Co/45/2018 zo dňa 17.05.2018, 22Co/41/2017 zo dňa 22.03.2018, sp. zn. 25Co/92/2018 zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 7Co/233/2016 zo dňa 24.08.2017, 9Co/130/2019 zo dňa 28.01.2020, či rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/199/2017 z 07.02.2018. Z nedávnych rozhodnutí, v ktorých dokonca odvolací súd zmenil rozhodnutia prvostupňových súdov, ktoré pôvodne priznali dodávateľom nárok na zmluvnú pokutu regresívneho charakteru, súd poukazuje napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/2/2023 zo dňa 30.11.2023 a sp. zn. 18CoCsp/39/2022 zo dňa 23.02.2023. Zmluvná pokuta v podobnom znení, ako je v tomto prípade, bola rovnako podrobená súdnej kontrole aj rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/18/2022 z 30. 11. 2022, ktorý ju taktiež vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve.

42. Keďže súd dospel k záveru, že dojednané zmluvné pokuty sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a tieto sú v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho

zákonníka neplatné, súd v prevyšujúcej časti - nároku na zmluvné pokuty v úhrnnej výške 484 EUR - žalobu zamietol. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP tak, že hoci by žalovanému podľa pomeru úspechu a neúspechu prináležal nárok na náhradu trov konania (žalovaný bol úspešný v zamietavej časti o zaplatenie 484 EUR s prísl., žalobca bol úspešný v časti o zaplatenie 467,38 EUR s prísl.), súd mu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal s poukazom na hospodárnosť konania a procesnú ekonomiu, pretože žalovaný nebol v konaní aktívny a žiadne trovy mu doposiaľ nevznikli.

Poučenie:

2 17Csp/3/2024

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.